

July 1999

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานประดิษฐ์ และงานช่างของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยการสอน
ด้วยวิธีสอนแบบสาธิต แบบใช้ใบงาน และแบบใช้วีดิทัศน์

ลาวัลย์ ศรีศิลาพันธ์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

ศรีศิลาพันธ์, ลาวัลย์ (1999) "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานประดิษฐ์ และงานช่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดยการสอนด้วยวิธีสอนแบบสาธิต แบบใช้ใบงาน และแบบใช้วีดิทัศน์," *Journal of Education Studies*: Vol. 28: Iss. 1, Article 7.

DOI: 10.58837/CHULA.EDUCU.28.1.7

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol28/iss1/7>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานประดิษฐ์ และงานช่างของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการสอนด้วยวิธีสอนแบบสาธิต แบบใช้ใบงาน และแบบใช้วีดิทัศน์

ลาวัลย์ ศรีศิลป์นันท์

การเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในระดับชั้นประถมศึกษา
ส่วนใหญ่เป็นการเรียนการสอนที่ใช้วิธีการสอนแบบสาธิต ซึ่งใช้สื่อประกอบการ
เรียนการสอนเป็นวัสดุอุปกรณ์ของจริง เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง
แต่ในปัจจุบันการเรียนการสอนมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ดังนั้นการเรียนการสอนวิชางานประดิษฐ์และงานช่างน่าจะได้มีการคิดหาแนวทาง
วิธีการสอนที่แปลกใหม่มาทดลองใช้สอนกับนักเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทดลอง
เปรียบเทียบวิธีการสอนแบบสาธิตกับวิธีการสอนแบบใช้ใบงานและวิธีการสอน
แบบใช้วีดิทัศน์ในวิชางานประดิษฐ์และงานช่าง การใช้ใบงาน และวีดิทัศน์
ประกอบการสอนมาเปรียบเทียบกับวิธีสอนแบบสาธิต เพื่อดูผลการเรียนของนัก
เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ประเทศที่ได้อ
รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพประเทศนั้นจะประสบความสำเร็จในทุกๆ ด้าน การ
ศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ขั้นพื้นฐาน
เพื่อเป็นการวางรากฐานคุณภาพชีวิตให้กับผู้เรียน ดังนั้นการจัดการศึกษาจึง
จำเป็นต้องจัดประสบการณ์ในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะและ
สภาพแวดล้อมของท้องถิ่นเพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในโอกาส
ต่อไป

หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนการสอนมากกว่าเนื้อหา โดยมีความคาดหวังให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นและทำงานอย่างเป็นระบบ ในการพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษา มีการรวมกลุ่มวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งจัดได้ ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพ และเพิ่มกลุ่มประสบการณ์พิเศษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สำหรับกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพได้บรรจุวิชางานประดิษฐ์ และงานช่างเป็นงานเลือกไว้ในหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็น มีนิสัยรักการทำงานและมีการปรับปรุงงานอยู่เสมอ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สนองจุดมุ่งหมายดังกล่าวจึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องพัฒนาวิธีการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะตามที่พึงประสงค์ การจัดการเรียนการสอนวิชางานประดิษฐ์และงานช่าง เป็นการมุ่งเน้นให้นักเรียน คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น คือ ลงมือค้นคว้า ปฏิบัติ ทดลองและแก้ปัญหาด้วยตนเอง เพื่อที่จะให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะ

ครูมีบทบาทที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องกัน การพัฒนาวิธีการเรียนการสอนวิชางานประดิษฐ์และงานช่างให้น่าสนใจและมีประสิทธิภาพโดยให้มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง จึงจำเป็นต้องเน้นกระบวนการที่จะทำให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น

แก้ปัญหาเป็น ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นในการดำรงชีวิตที่กำลังเปลี่ยนแปลง ครูควรศึกษาทั้งวิธีการสอนและการจัดระบบการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษาในปัจจุบัน

แนวคิดในการพัฒนาวิธีการเรียนการสอนให้น่าสนใจและมีประสิทธิภาพเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่ดีนั้นมาจากสื่อการเรียนการสอน ปัจจุบันสื่อการเรียนการสอนแต่ละประเภทมีความหลากหลายเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการสอนให้ได้ผลสื่อการสอนจึงมีบทบาทมากขึ้น เช่น บทเรียนแบบใช้ใบงาน บทเรียนแบบใช้วีดิทัศน์ สมุน อมรวิวัฒน์ (๒๕๒๐) ได้กล่าวถึงสื่อการสอนว่า เป็นอุปกรณ์การสอนที่มีส่วนช่วยให้เกิดกิจกรรมที่น่าสนใจขึ้น วิรุฬห์ สีลาพฤทธิ์ (๒๕๒๑) กล่าวว่าสื่อการสอนหมายถึง วัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ที่ครูนำมาช่วยในการสอน เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น รวมทั้งตัวบุคคลด้วย ลัดดา ศุขปริดี (๒๕๒๒) ได้ให้ความหมายสื่อการสอนว่า หมายถึง วัสดุที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อทำให้ครูและนักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกันได้ผลดีตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

กล่าวโดยสรุป ในภาวะโลกไร้พรมแดนอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการศึกษา ทำให้การศึกษาเจริญมีความก้าวหน้าขึ้น มีการนำวิธีการสอนแบบใหม่ๆ และสื่อประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เช่น การสอนแบบใช้ชุดการสอน

การสอนแบบใช้วีดิทัศน์ การสอนแบบการใช้
ใบงาน การสอนแบบใช้ศูนย์การเรียนรู้ การสอน
แบบใช้คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ผู้วิจัยมีประสบการณ์
ในการสอนวิชางานประดิษฐ์และงานช่างมาเป็น
เวลากว่า ๒๐ ปี และตลอดเวลาการเรียนการสอน
ส่วนมากใช้วิธีการสอนแบบสาธิตทั้งสิ้น ด้วยเหตุ
นี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิธีสอนในแบบ
ต่างๆ เพื่อช่วยให้ผลการเรียนของนักเรียนดี
ยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ในปัจจุบันการศึกษาก้าวไปได้ไกลดังที่
กล่าวมา ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าวิชางาน
ประดิษฐ์และงานช่างของกลุ่มการงานและ
พื้นฐานอาชีพนี้ นอกจากจะสอนด้วยวิธีการ
สอนแบบสาธิตแล้วน่าจะสอนด้วยวิธีอื่นๆ ได้
เช่นเดียวกับวิชาอื่นๆ ถ้าได้นำวิธีการสอนแบบ
ใหม่ๆ มาทำการจัดการเรียนการสอนวิชางาน
ประดิษฐ์และงานช่างของกลุ่มการงานและ
พื้นฐานอาชีพได้เช่นเดียวกันกับการสอนแบบ
สาธิตก็จะเป็นการลดภาระการสอนบางชั้น
ตอนได้ และเป็นการนำเอาเทคนิคการสอน
แบบใหม่ๆ มาจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัย
สนใจที่จะทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์
การเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๖ วิชางานประดิษฐ์และงานช่าง โดยใช้วิธี
การสอนแบบสาธิต วิธีการสอนแบบใช้ใบงาน
และวิธีการสอนแบบใช้วีดิทัศน์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อเปรียบเทียบผลของการสอนวิชา
งานประดิษฐ์และงานช่าง กลุ่มการงานและ
พื้นฐานอาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่าย

ประถม ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยวิธีสอนแบบ
สาธิต กับกลุ่มที่เรียนโดยวิธีสอนแบบใช้ใบงาน
และกลุ่มที่เรียนโดยวิธีสอนแบบใช้วีดิทัศน์ โดย
ผลการสอนจะพิจารณา ๒ ด้าน คือ

๑.๑ ด้านความรู้ความเข้าใจใน
เนื้อหาวิชางานประดิษฐ์และงานช่าง กลุ่มการ
งานและพื้นฐานอาชีพ

๑.๒ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน
วิชางานประดิษฐ์และงานช่าง กลุ่มการงานและ
พื้นฐานอาชีพ

๒. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของ
นักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนการสอนระหว่าง
กลุ่มที่เรียนโดยวิธีสอนแบบสาธิตกับกลุ่มที่
เรียนโดยวิธีสอนแบบใช้งาน และกลุ่มที่เรียน
โดยวิธีสอนแบบใช้วีดิทัศน์

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ประชากร นักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ฝ่ายประถม

๒. ตัวแปรที่ศึกษา

๒.๑ ตัวแปรอิสระ

๒.๑.๑ วิธีการสอนแบบสาธิต

๒.๑.๒ วิธีการสอนแบบใช้ใบ
งาน

๒.๑.๓ วิธีการสอนแบบใช้วีดิ-
ทัศน์

๒.๒ ตัวแปรตาม

๒.๒.๑ ความรู้ความเข้าใจ

๒.๒.๒ ทักษะ

๒.๒.๓ ความพึงพอใจ

๒.๓ ตัวแปรควบคุม เพศ

๓. เนื้อหาที่นำมาทดลอง วิชางานประดิษฐ์และงานช่าง กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มี ๖ กิจกรรม

- ๓.๑ กรอบรูปกระดาษสา
- ๓.๒ แต่คุณ...ด้วยดวงใจ
- ๓.๓ ที่ติดตู้เย็นพลาสติก
- ๓.๔ ข. ขวดแต่งตัว
- ๓.๕ กล่องของขวัญฉันทาเอง
- ๓.๖ กระดาษต้นไม้รีไซเคิล

๔. ระยะเวลาในการทดลอง ใช้เวลาประมาณ ๑๕ สัปดาห์ ของภาคปลายปีการศึกษา ๒๕๓๗

คำจำกัดความ

ความรู้ หมายถึงรายละเอียด ข้อมูล หรือเนื้อหา ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในด้านต่างๆ เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ วิธีการทำงานที่ถูกต้อง รวมถึงความปลอดภัยของการใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์

ความเข้าใจ หมายถึงการรับทราบ รับรู้ ข้อมูล หรือรายละเอียดต่างๆ ด้วยปัญญา การรับรู้ด้วยตนเองจะเกิดขึ้นได้ เมื่อรับฟังแล้วคิดทบทวน ติดตามจนเห็นจริงได้ด้วยตนเองแล้วนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ที่ถูกต้อง

ทักษะ หมายถึงความชำนาญ ความสามารถที่จะทำอะไรได้ถนัดตามกระบวนการที่ถูกต้องด้วยการปฏิบัติจริงและมีคุณภาพที่ดี เช่น การใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานโดยฝึกบ่อยๆ เพื่อให้เกิดความชำนาญ

ความพึงพอใจ หมายถึงความชอบต่อประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนโดยวิธีการสอน

แบบสาธิต แบบใช้ใบงาน และแบบใช้วีดิทัศน์ ใงานประดิษฐ์และงานช่าง กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพซึ่งวัดได้จากเจตคติที่มีต่อการเรียนหลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนในแต่ละวิธี

วิธีการสอนแบบสาธิต หมายถึงการสอนที่ทำตามลำดับขั้นตอน โดยผู้สอนแสดงวิธีการทำงานประกอบคำอธิบายเป็นขั้นตอนอย่างละเอียด ผู้สอนและผู้เรียนสามารถถามตอบได้ตลอดเวลาที่มีข้อสงสัยหรือข้อชี้แนะ ผู้เรียนสามารถเห็นขั้นตอนการทำงานได้ชัดเจนเพราะเป็นวัสดุอุปกรณ์ของจริง

วิธีการสอนแบบใช้ใบงาน หมายถึงการสอนที่ใช้ใบงานเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนโดยผู้สอนเขียนวิธีการทำงาน และวาดรูปประกอบคำอธิบายเป็นขั้นตอนอย่างละเอียด ผู้เรียนจะต้องอ่านและดูภาพการทำงานแต่ละขั้นตอนให้เข้าใจด้วยตัวเอง ซึ่งเป็นการเพิ่มบทบาทของผู้เรียนในการเรียนการสอน

วิธีการสอนแบบใช้วีดิทัศน์ หมายถึงการสอนที่ใช้เทปโทรทัศน์เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน โดยผู้สอนแสดงวิธีการทำงานประกอบคำอธิบายเห็นขั้นตอนอย่างละเอียด ผู้เรียนสามารถเห็นภาพที่เคลื่อนไหวพร้อมกับฟังคำอธิบาย ผู้เรียนจะต้องสังเกตและจับใจความการทำงานแต่ละขั้นตอนให้เข้าใจด้วยตัวเองจากเทปโทรทัศน์ ซึ่งเป็นการเพิ่มบทบาทของผู้เรียนในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยลักษณะกึ่งทดลอง โดยมีการดำเนินงานดังนี้

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา ๒๕๓๗ จำนวน ๑๑๔ คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มศึกษานำร่องดำเนินการทดลองดังนี้

- ๑.๑ กลุ่มทดลองจำนวน ๓ กลุ่ม
- ๑.๒ กลุ่มศึกษานำร่องจำนวน ๑ กลุ่ม

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

๒.๑ แผนการสอน

๒.๑.๑ ศึกษาหลักสูตร วิชาการประดิษฐ์และงานช่าง กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และเลือกกิจกรรม จำนวน ๖ กิจกรรม มีดังนี้

- ก. กรอบรูปกระดาษสา
- ข. แต่คุณ....ด้วยดวงใจ
- ค. ที่ติดตู้เย็นพลาสติก
- ง. ข. ขวดแตงตัว
- จ. กล่องของขวัญฉันทาเอง
- ฉ. กระดาษต้นไม้รีไซเคิล

๒.๑.๒ สร้างแผนการสอนแต่ละวิธีการสอนทั้ง ๓ วิธี คือ วิธีการสอนแบบสาธิต วิธีการสอนแบบใช้ใบงาน และวิธีการสอนแบบใช้วีดิทัศน์ โดยศึกษาวิธีการสร้างสื่อการสอนสำหรับการสอนแบบสาธิต การสอนแบบใช้ใบงาน และการสอนแบบใช้วีดิทัศน์ จากตำรา เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสื่อการสอน

๒.๒ สร้างแบบทดสอบความรู้และความเข้าใจ ของกิจกรรมการเรียนการสอน ๖ กิจกรรมเพื่อทดสอบนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวนอย่างละ ๖ ชุด

๒.๓ สร้างแบบวัดและประเมินผลงานทางด้านทักษะ

๒.๔ สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอน ๓ วิธีของแต่ละกิจกรรม จำนวน ๒ ชุด

๒.๕ สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านลักษณะนิสัยในการปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละคน สำหรับครูผู้สอน จำนวน ๖ กิจกรรม

๓. ศึกษาความเหมาะสมของแผนการสอนแต่ละกิจกรรม จำนวน ๖ กิจกรรม วิธีการสอนแต่ละวิธีจำนวน ๓ วิธี และสื่อสำหรับการประกอบการสอนทั้ง ๓ วิธี โดยปฏิบัติดังนี้

๓.๑ นำแผนการสอนจำนวน ๖ กิจกรรมของวิธีสอนทั้ง ๓ วิธี แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบวัดและประเมินผลทางด้านทักษะ แบบสอบถาม ความพึงพอใจต่อวิธีการสอนและแบบสังเกตพฤติกรรมด้านลักษณะนิสัย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ท่าน ตรวจสอบเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง และแก้ไข

๓.๒ ศึกษา นำร่องโดยนำสื่อไปใช้ทดลองสอนกับกลุ่มตัวแทนกลุ่มเล็ก ในระหว่างการทดลองใช้สื่อผู้ทำการทดลองต้องสังเกตการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด และนำมาแก้ไขปรับปรุง และทดลองสอนกับกลุ่มใหญ่ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับเดียวกันกับกลุ่มทดลองจริง แต่เรียนคนละภาคการศึกษา เพื่อตรวจสอบดูว่าสิ่งที่แก้ไขปรับปรุงแล้วนั้น ช่วยให้ผู้เรียน

สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ดีขึ้นตามเป้าหมายที่ต้องกำหนดไว้

๓.๓ ดำเนินการทดลองจริง

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการหาความแปรปรวนของกลุ่มที่ทำการทดลองทั้ง ๓ กลุ่ม คือ ONE WAY ANOVA

$$\text{ค่าสถิติ } F = \frac{MSb}{MSw}$$

ประกอบ กรณสูตร (๒๕๓๘:๑๙๗)

MSb : ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

MSw : ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบสาธิตกับวิธีการสอนแบบใช้ใบงาน และวิธีการสอนแบบใช้วีดิทัศน์ ในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะ และด้านความพึงพอใจ ของกิจกรรมครอบครัวกระดาษสา แต่คุณ...ด้วยดวงใจ ที่ติดดูเย็นพลาสติก ข.ขวดแต่งตัว กล่องของขวัญฉันทำเอง และกระดาษต้นไมรีไซเคิล กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน ๑๓๒ คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมจำนวน ๗ ห้องเรียน แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม

คือ กลุ่มศึกษานำร่อง ๑ กลุ่ม และกลุ่มทดลอง ๓ กลุ่ม โดยกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนมีจำนวนใกล้เคียงกัน และอัตราส่วนของจำนวนนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงใกล้เคียงกัน

๒. นักเรียนทุกคนปฏิบัติงานครบทุกกิจกรรมและครบทุกวิธีการเรียนการสอน

๓. นักเรียนมีคะแนนความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาการ ก่อนเรียนและหลังเรียน ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบสาธิต วิธีการสอนแบบใช้ใบงาน และวิธีการสอนแบบใช้วีดิทัศน์ กิจกรรมทั้ง ๖ กิจกรรม ไม่แตกต่างกัน

๔. นักเรียนมีคะแนนผลงานที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบสาธิต วิธีการสอนแบบใช้ใบงานและวิธีการสอนแบบใช้วีดิทัศน์ ในงานครอบครัวกระดาษสา ในงานแต่คุณ...ด้วยดวงใจ ในงานที่ติดดูเย็นพลาสติก และในงานกระดาษต้นไมรีไซเคิลไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนผลงานแตกต่างกัน คือ นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบสาธิตมีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบใช้ใบงาน ในงานข. ขวดแต่งตัว และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบใช้ใบงาน มีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบใช้วีดิทัศน์ ในงานกล่องของขวัญฉันทำเอง

๕. นักเรียนมีความพึงพอใจในวิธีการสอนทั้ง ๓ วิธี แตกต่างกัน โดยสรุปได้ดังนี้

๕.๑ นักเรียนมีความพึงพอใจในวิธีการสอนแบบใช้ใบงานสูงกว่าวิธีการสอนแบบสาธิต ในงานครอบครัวกระดาษสา และในงานข. ขวดแต่งตัว

๕.๒ นักเรียนมีความพึงพอใจ ในวิธี

การสอนแบบใช้วีดิทัศน์สูงกว่าวิธีการสอนแบบใช้ใบงาน ในงานแต่คุณ....ด้วยดวงใจ และในงานกล่องของขวัญฉันทำเอง

๕.๓ นักเรียนมีความพึงพอใจในวิธีการสอนแบบสาธิตสูงกว่าวิธีการสอนแบบใช้วีดิทัศน์ในงานที่ติดตู้เย็นพลาสติก และในงานกระดาษต้นไม้ไร้โซเคิล

ข้อเสนอแนะ

๑. การสร้างแผนการสอน ครูควรสำรวจเนื้อหาวิชาและกิจกรรมที่เหมาะสมในการนำมาสร้างแผนการสอนให้เหมาะสมกับวิธีการสอนทั้ง ๓ วิธี คือ วิธีการสอนแบบสาธิต วิธีการสอนแบบใช้ใบงาน และวิธีการสอนแบบใช้วีดิทัศน์ เพราะการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนทั้ง ๓ วิธีนี้เป็นการสอนที่ฝึกให้นักเรียนรู้จักตัดสินใจ รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง มีความรับผิดชอบ รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ฝึกทักษะในการจำ การสังเกต การอ่าน และทักษะด้านอื่นๆ อีก

๒. การสร้างสื่อประกอบการเรียนการสอนแต่ละวิธี ครูควรศึกษาหาความรู้ เตรียมพร้อมต่อการปฏิบัติงานตามขั้นตอน ควรมีความชัดเจนทั้งคำอธิบาย ภาพและขั้นตอนการทำงาน ให้เหมือนกับวิธีการเรียนการสอนแบบสาธิต และควรนำไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับงานที่จะนำไปใช้สอน

๓. ขณะที่นักเรียนเรียนด้วยวิธีสอนแบบใช้ใบงาน เรียนด้วยวิธีสอนแบบใช้วีดิทัศน์ ครูควรดูแล แนะนำและช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ รวมทั้งการดูแลนักเรียนที่ใช้อุปกรณ์ที่อาจเกิดอันตราย

อีกด้วย

๔. ขณะนักเรียนปฏิบัติงานครูควรสังเกตและบันทึกข้อบกพร่องของนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุง เช่น การใช้วิธีสอนแบบใช้ใบงานนักเรียนที่มีทักษะการอ่านน้อย ครูควรช่วยเหลือและแนะนำให้ฝึกการอ่านเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานต่อไป หรือเรียนด้วยวิธีสอนแบบใช้วีดิทัศน์ถ้านักเรียนที่มีสมาธิสั้นครูควรแนะนำช่วยเหลือให้มีความพร้อมต่อการเรียน เป็นต้น

๕. การนำเข้าสู่บทเรียนของวิธีการสอนแต่ละวิธี ครูผู้สอนสามารถนำเกมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและทำความเข้าใจ การจำ มาให้นักเรียนเล่นเพื่อจะได้นำหลักนั้นๆ มาใช้ในการเรียนการสอนตามวิธีดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง

๖. ควรนำงานวิจัยเรื่องเดียวกันนี้ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนโรงเรียนอื่นในเขตกรุงเทพมหานคร หรือกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้น

บรรณานุกรม

ประคอง กรรณสูต. (๒๕๓๘). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลัดดา ศุขปรีดี. (๒๕๖๒). เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.

วิรุฬ ลิลาพฤทธิ. (๒๕๖๑). สื่อการสอนและการเรียนรู้. ม.ป.ท.

สุมน อมรวิวัฒน์. (๒๕๒๖). “หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้”. **หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมวิชาการ. (๒๕๓๕). **คู่มือหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๓๓)**. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.

ผู้เขียน

อาจารย์ ลาวัลย์ ศรีศิลปนันท์ อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม สังกัดภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพยี่สุรางคณางค์ ๒๘

คล้ายทุกซั๊กกังวล

ตามรอยบาทยุคล
ทฤษฎีเกษตรใหม่
สวนผสมไร่เนา

ส่งผลพัฒนา
เลี้ยงไก่เลี้ยงปลา
ศิลปอาชีพเสริม

ประยุกต์วิชาการ

ปรับการทำงาน
สนองพระราชดำริ
ประดิษฐ์คิดเติม

ประสานความรู้เดิม
ที่ทรงริเริ่ม
พูนเพิ่มเงินตรา

ลืมห่วงลำบาก

สู้ความจนยาก
ชีวิตมีหวัง
ชาวสวนไร่เนา

เพียรพากฟันฝ่า
เพราะพลังพระเมตตา
ชีวาสำราญ

ประพันธ์โดย รศ.ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จากหนังสือ *นวกานท์เฉลิมพระเกียรติ*